

Digitale Nieuwsbrief Stichting Kerkuilengroep Nederland

Nummer 8 - zomer 2018

En óf wij het leuk leuk vinden dat er kopij binnenkomt. En óf het leuk is als wij allemaal kunnen meegenieten van bijzondere momenten en belevenissen van de kerkuil. Welkom weer bij de zomereditie van de Digitale Nieuwsbrief en geniet!

Peer Busink, uilenbeschermer van het jaar

Op de jaaravond uilenbescherming van Noord Brabant op 28 april 2018 werd Peer Busink, vrijwilliger van Uilenwerkgroep Hilvarenbeek, uitgeroepen tot **'uilenbeschermer van het jaar'**. De jaarlijkse uilencoördinatoren dag van Noord Brabant werd daarom dit jaar in het werkgebied van deze uilenwerkgroep gehouden.

Broedsels klein-tóch positieve resultaten

Tijdens deze dag kregen we een kijkje in hoe de organisatie van Uilenwerkgroep Hilvarenbeek in elkaar zit en werden ervaring tussen de groepen uitgewisseld. Hieruit bleek dat de resultaten tot nu toe erg wisselend waren. Zo waren er groepen waar maar weinig werd gebroed en/of veel nesten verlaten waren, maar waren er ook succes verhalen waar er zes jongen in een nestkast zaten. Verder bleek ook dat er zowel nestkasten waren met bijna uitgevlogen jongen als nestkasten waar het vrouwtje nog op de eieren zat. Bij latere controles in de derde en vierde week van juni bleek dat de broedsels over het algemeen klein waren. Toch, waren er ook erg positieve resultaten die de cijfers van 2017 overtroffen. Dit was o.a. in Son en Breugel, Haaren en bij Altenatuur.

Eerste ei & jong

Op 23 maart kwam het nieuws dat in de kerk van Eersel het eerste kerkuilenei is gelegd. Het paar onderzoekt het ei uitvoerig en 'kroefelen' elkaar uitgebreid.

Voor het filmpje gaat u naar::

<https://www.facebook.com/UilenbeschermingBrabant/videos/1903859616314658/>

Een paar dagen later kwam het nieuws dat zelfs al het eerste kerkuiljong was geboren! Een camera in een nestkast in Biezenmortel liet zien hoe het jong om 11.48 uur wordt geboren.

Nieuwsgierig?

<https://www.facebook.com/UilenbeschermingBrabant/videos/1909823745718245/>

Record broedparen

U heeft het vást in de Nieuwsbrief Uilen 2018 gelezen. In 2017 werden maar liefst 3364 broedparen geregistreerd. Nooit eerder werden er zoveel in Nederland geteld! Wij vinden dit ook voor de Digitale Nieuwsbrief een vermelding waard! De eerste geluiden voor 2018 zijn helaas minder positief.

Landelijke Dag Sovon

Op zaterdag 24 november staan wij, Stichting Kerkuilengroep Nederland, met een informatiestand op de Landelijke Dag Sovon 2018.

Locatie: Omnisport Apeldoorn
Informatiemarkt,

Naast de presentatie en boeiende lezingen is er ook dit jaar weer plaats voor een uitgebreide informatiemarkt.

Daar waar normaal sporters hun topprestaties leveren, zullen nu de bijna 100 standhouders op en rondom het middenterrein van de wielersbaan staan.

Wij kijken ernaar uit om u te ontmoeten aan onze stand.

Aanmelden of meer informatie voor de Landelijke Dag Sovon via

<https://www.sovon.nl/ld>

Ferme jongens - Stoere knapen

Jaap van de Streek, voorzitter van de werkgroep Drenthe, kreeg vorig jaar de vraag van Cecile Kuip uit Rolde of het bezwaarlijk was om het rieten dak te vernieuwen terwijl jonge in de nestkast aanwezig waren. Het antwoord van Jaap was geruststellend: "Geen bezwaar als de jonge uiltjes er overdag maar uit en 's avonds maar weer in de nestkast teruggeplaatst worden!"

19 juli 2018 stuurde Cecile het volgende bericht:

Melding:

Vier jongen vliegen 's avonds om 22:45 uur de kast uit om te oefenen met vliegen en klimmen op het rieten dak en in de bomen. Ze hebben zich lang stil gehouden....

De rietdekkers hebben in 2017 de kast schoongemaakt en de jongen van toen terug gezet. De ruwe bolsters werden op slag blanke pitten. We weten niet of de ouders geringde uilen zijn en of ze ooit in deze kast geboren zijn.

Groet,
Cecile Kruij

Héél voorzichtig en met veel liefde worden de uiltjes naar hun tijdelijk onderkomen verhuisd. Of de rietdekkers ook voor zichzelf 'veilig aan het werk waren', laten we maar in het midden....!!

Harry Potter effect?

Naar aanleiding van de oproep om bijdragen te leveren aan de nieuwsbrief, kan ik je wijzen op de uitkomsten van een onderzoek naar het zogenaamde Harry Potter-effect. Onderzocht is of de populariteit van het boek- en filmpersonage Harry Potter een toename van het houden van uilen als huisdier heeft veroorzaakt. Voor het onderzoek is uitgegaan van de situatie in Indonesië. Geconcludeerd wordt dat er weliswaar sprake is van een toename van de handel in uilen, maar dat deze niet of niet volledig toegeschreven mag worden aan Harry Potter. De groeiende populariteit van het internet en sociale media speelt volgens de onderzoekers ook een belangrijke rol..

Het onderzoek is gepubliceerd onder de titel 'The Harry Potter effect: The rise in trade of owls as pets in Java and Bali, Indonesia'.

Het betreffende paper is te vinden via de volgende link:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989417300525>

Ik kwam het onderzoek op het spoor via een artikel in de nieuwsbrief van de Barn Owl Trust (zie bijlage bij de mail).

Met vriendelijke groet,

Else van Schaijke
(geïnteresseerde lezer)

Leuk en opmerkelijk!

Kerkuilen ringen met orgelbegeleiding

Wij hebben de nestkasten niet alleen in boerderijen hangen.

In de galerie/harmoniummuseum te Paasloo hangt op een zolder een nestkast, waarin regelmatig een broedsel is. De galerie is het domein van mevr. Braad. In haar schilderijen weet zij verbluffend knap de natuur vast te leggen. Het harmoniummuseum is de plaats waar dhr. Braad te vinden is. Van beroep is hij orgelbouwer, restaurateur en musicus met een conservatorium opleiding.

In de loop der jaren heeft hij een verzameling opgebouwd van zo'n 60 harmoniums.

Gigantische klus

Deze kleine huisorgels stonden vroeger bij menigeen thuis en er werden op geregelde tijden (christelijke) liederen bij gezongen.

De orgels, waaronder zeldzame exemplaren, zijn afkomstig uit allerlei landen, o.a. uit Frankrijk, Engeland, Nederland, Amerika, enz. Maar ook een kleiner exemplaar, voor aan boord van een schip.

Alle harmoniums, die hij zelf verzameld en gerestaureerd heeft, nemen een flinke ruimte in beslag, zodat er een schuur bijgebouwd moest worden. Via een trap kom je op een zolder. Daar hangt niet alleen een nestkast voor de kerkuilen, maar staat ook nog een pijporgel met 400 pijpen, waar beneden geen plaats voor is.

Dit orgel stond in een kerk en dreigde gesloopt te worden, maar dhr. Braad heeft er zich over ontfermd.

Het orgel moest gedemonteerd, naar Paasloo vervoerd, gerestaureerd en weer gemonteerd worden. Een gigantische klus, maar het is nu weer in volle glorie te zien en bespeelbaar.

Altijd genieten

Zo kan het dus gebeuren, dat wij tijdens het ringen van de jonge kerkuilen, begeleid worden door het prachtige orgelspel van dhr. Braad.

En spelen kan hij, het is altijd genieten, zoals hij de toetsen weet te beroeren.

En de kerkuilen?

Die vinden het ook prachtig, schijnbaar genieten zij er ook van.

Het zijn tenslotte kerk-uilen.

Wolter Engelsman

NB.: Galerie en museum (alleszins een bezoek waard) geopend van mei t/m sept. Galerie De Horst, Horstweg 2, 8378 JE Paasloo.

<https://harmoniummuseumpaasloo.webs.com/>

Prachtig schilderij van Marijke Braad

Organist Henk Braad achter zijn pijporgel

Europese Privacywet

Sinds 25 mei 2018 is de Europese Privacywet van kracht. Dit heeft bij heel veel instellingen en bedrijven de nodige kopzorgen opgeleverd.

Al dan niet om toestemming vragen of bijvoorbeeld nieuwsbrieven en/of mail 'zomaar' verstuurd mogen blijven worden.

Dit geldt dus ook voor de redactie van de Digitale Nieuwsbrief. Wij hebben uitsluitend uw e-mailadres in ons bestand en wordt derhalve ook alleen gebruikt voor het versturen van deze Digitale Nieuwsbrief. Mocht u onverhoopt bezwaar hebben tegen het feit dat wij uw e-mailadres hiervoor blijven gebruiken, wilt u dan zo vriendelijk zijn dit kenbaar te maken aan de secretaris van de Stichting Kerkuilenwerkgroep

Nederland: secretaris@kerkuil.com

Aanval van buitenaf.....André Eijkenaar in de rats.....

Met dank aan hoogwerkersverhuur H. Brouwer en timmerbedrijf H. Heidekamp, kon André Eijkenaar zijn lusten en passie voor fotografie weer eens op (grote) hoogte botvieren. André is een begenadigd fotograaf en bedenkt vaak de meest creatieve oplossingen om zijn foto's tot een succes te maken. Hij schuwt daarbij geen bijzondere middelen en ongekende mogelijkheden. Maar ja, dan heb je ook prachtige resultaten, waar menigeen jaloers op is. Dat het soms niet altijd even comfortabel is, leest u in onderstaand(e) bericht(en) én foto's die wij van hem ontvingen.

Foto's van hoog niveau

De invliegopening van dit broedgeval in Oost Groningen zat vrij hoog. Ik kwam op het idee om op dezelfde hoogte foto's te gaan nemen van het voederen van de jongen. Voor mijn werk huur ik regelmatig hoogwerkers en zo ontstond het plan om in het bakje van de hoogwerker een schuiltent te plaatsen. Een dag voordat ik zou gaan zitten plaatste ik het geheel al in de lucht om de uilen te laten wennen.

Technisch moest ik mij ook nog het nodige eigen maken; het bedienen van de hoogwerker (ook midden in de nacht) en de combi camera/flitser. Ik wilde namelijk op een 1000ste van een seconde flitsen en meerdere keren achter elkaar. Overleg met een collega-fotograaf bracht uitkomst. Op de bewuste avond ging ik al vroeg heen, 21:00 uur. Dit om eventuele bedieningsperikelen tijdig te kunnen tackelen en ver voordat de uilen gingen voeren. Omhoog ging perfect! Ik zat nu stil te wachten op wat komen ging. Dat de jongen nog in de kast zaten was duidelijk. Door de vlieg oefeningen stoven de veertjes naar buiten alsof er een kussen uitgeklopt werd.

Het voederen zou pas om 24:00 uur beginnen maar dan ook in een rap tempo. Binnen het uur werden 12 prooien aangevoerd.

Waar ik niet op gerekend had was het feit dat ik met de tent vlakbij een hoornaar-nest zat. Deze bleken ook niet gediend van mijn aanwezigheid. De tent werd aangevallen en tientallen zaten op de tent op zoek naar een ingang. Ik heb zelden zo in de rats gezeten. Gelukkig hebben ze de lensopening in de tent niet gevonden. Pas om 2:00 uur werd het rustig en durfde ik naar buiten. In het donker de hoogwerker bedienen bleek ook niet eenvoudig. De bewoners hebben weinig nachtrust gehad ben ik bang. 2:30 uur stond ik dan toch beneden. Mijn plan was om twee avonden door te brengen, maar ik heb mijn geluk maar niet op de proef gesteld!

Al met al zijn de foto's toch van (een) hoog niveau.

Nóg een hoogwerkeractie!

In Sellingeren (Groningen) zaten 4 jonge kerkuilen in een nis naast de schoorsteen. De hoogte van ruim 10 meter en het gevaar om te pletter te vallen maakte de eigenaar zeer ongerust. Twee holenduifjongen waren de uilen al voorgegaan.

In deze schuur had ik 2 jaar eerder al een kast geplaatst. Het idee ontstond om de jongen over te plaatsen en daarna de nis onklaar te maken voor een eventueel vervolgspel.

Een timmerbedrijf en een hoogwerker verhuurbedrijf werden ingeschakeld. Ik heb de jongen uit de nis gehaald en overgeplaatst terwijl de timmerman de nis heeft afgedicht. Uiteindelijk heeft deze samenwerking ook nog eens niets gekost!! Geweldig dat dit nog kan.

Oh die hitte....

Ongenaakbaar was de zon afgelopen periode. Er is héél wat afgezucht en getranspireerd. "Onmenselijk, niet normaal meer, van mij mag het afgelopen zijn, alles verdroogt!" Al dit soort kreten ten spijt hadden niet alleen wij het moeilijk. Onze vrienden werden letterlijk 'onze zorgenkindjes'..... Ook de kuikens en hun kroost kenden door de hitte een erg zware periode. De temperaturen in sommige kasten liepen op tot extreem hoge waarden.

Het voorzien van hun jongen van voldoende muizen was een enorm lastige klus. Voor sommigen niet te doen. O.a. drie kerkuiltjes in Oisterwijk moesten het daardoor helaas ontgelden. Maar niet alleen in Brabant, in heel het land was het een heel moeilijke periode. Het aantal succesvolle broedgevallen zal hierdoor dit jaar een heel ander beeld geven dan het recordjaar 2017. Hoop doet leven, maar deze feiten maken ons wel erg droevig!

<https://www.bd.nl/oisterwijk/drie-kerkuiltjes-smoren-te-oisterwijk-in-hun-nest-hitte-raakt-de-natuur-hard~ab7c56611/>

Roofvogelshows

Anita van Dooren, Regiocoördinator Steenuil Midden-Brabant, maakt samen met cameraman Joost van den Berg het programma "Braakballen" voor Oisterwijk in Beeld.

De nieuwste aflevering gaat over de postercampagne tegen roofvogels en uilen in gevangenschap.

Bekijk hier het filmpje

<https://www.youtube.com/watch?v=GS-MY652qZbg&feature=youtu.be>

Veilig werken op hoogte

Een nieuw fenomeen? Ja en nee! Vrijwilligers en soortenbeschermers in het hele land klimmen en klauteren al sinds jaar en dag naar (grote)hoogten om hun werkzaamheden uit te kunnen voeren. ALLES stellen zij in het werk om bij 'hun' kroost te komen. Daarbij worden vaak onveilige capriolen uitgehaald. Maar daar staan onze vrijwilligers niet eens bij stil, ze hebben het niet eens in de gaten dat ze feitelijk hun eigen veiligheid in het geding stellen. Bewonderenswaardig natuurlijk, maar tevens onverstandig!

Werkgevers die hun personeel op gevaarlijke locaties aan het werk stellen, zijn al jaren verplicht hen dat werk veilig uit te kunnen laten voeren. Hiervoor dienen zij voldoende en veilige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar te stellen. De Arbo-Wet schrijft dit voor.

Vrijwilligers, als dan niet werkzaam namens een bestuur, moeten hun werkzaamheden ook op een veilige manier kunnen uitvoeren. Hiertoe worden landelijk steeds meer initiatieven genomen. Zo zijn bijvoorbeeld alle vrijwilligers van **Vogelwacht Uffelte e.o. (Drenthe)** die in de werkgroepen kerkuilen, steenuilen, torenvalken en zwaluwen actief zijn, allen officieel gecertificeerd om veilig op hoogte te kunnen werken. Ook in Brabant is men er zich van bewust dat veilig werken op hoogte een 'must' is voor iedere vrijwilliger. Zij stuurden ons de volgende bijdrage.

Gebruik valset

Aan uilenbeschermers worden cursussen aangeboden om veilig te werken. De nadruk ligt juist op het voorkomen van risicovolle momenten. Verhang een kast bijvoorbeeld naar een andere, veiligere plek op 't erf als hij te gevaarlijk hangt. Of, zorg voor een permanente voorziening om bij de nestkast te komen. Aan groepen die toch op risicovolle hoogtes moeten werken, zijn klimmaterialen beschikbaar gesteld.

Brabants Landschap heeft een instructiefilmpje 'gebruik valbeveiliging' gemaakt voor vrijwilligers die zich bezig houden met de bescherming van uilen.

<https://youtu.be/EulEpiBjico>

Dit was het dan

Niet gedacht dat er vijf pagina's gevuld konden worden in deze Digitale Nieuwsbrief! Maar u ziet het; het is gelukt! Mede dankzij inzending van lezers, waarvoor natuurlijk harte-lijk dank! En uiteraard hopen wij dat u met plezier de Digitale Nieuwsbrief hebt gelezen en geïnspireerd bent geraakt ook uw bijdrage te leveren. Wij staan er voor open. Graag tot de volgende Digitale Nieuwsbrief.

Mede namens het bestuur van de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland,

Engelbert van der Giessen

